

Lourdes Toledo

EL SOL DE  
L'HIVERN

*XLIII Premi de Narrativa Curta «25 d'Abril»  
Vila de Benissa 2023*

  
V I E N A  
E D I C I O N S

## EL SOL DE L'HIVERN

**E**l sol de l'hivern és el més cobejat i el que més reconforta. El defugim en estiu perquè abrasa, ens desfà, quasi ens fon. El sol d'estiu a casa nostra és tan fort que s'ho menja tot. Per això en estiu ens arrecerem on i com podem, perquè el sol fa mal des de bon matí i no veiem el moment del dia en què deixarà de cremar... El consol de l'estiu és el capvespre, quan no la nit...

En hivern, en canvi, el sol triga a eixir, és manter, no té ganes de fer feina, s'ho pensa i repensa, i s'arrossega lentament sobre la mar o els pujols, anunciant que a poc a poc agafarà força i contundència, però que de moment és només llum, a penes una calidesa feble quan el matí despunta i «l'astre és present però encara no es veu, i flota a l'horitzó una tènue boirina, rosada i fràgil». Aquest sol d'hivern que no té pressa per cremar, quin goig fa mirar-lo de cara o sentir-lo al clatell!

En deixar al darrere els dies més curts de l'any —quan a penes apleguem nou hores de llum—, la natura fa també que cada vesprada el sol se'n vaja una mica més tard i, dia rere dia, aquests minuts de llum són el preludi de la primavera.

M'agrada la llum i els raigs del sol dels dies llargs, però trobe pocs plaers tan dolços, discrets i gratificants com el sol de l'hivern en un cel de blau elèctric: la gent gran asseguda als bancs d'un parc, omplint-se de vida, d'un raig discret però poderós, sageta de foc que no crema, no enlluerna, no els obliga a fer escarafalls, però els fa sentir el cos i els duu ganes de viure. Els xiquets que juguen al parc, els estudiants al voltant de les facultats, asseguts per terra, amb l'esquena recolzada a

una paret, ingràvids, immòbils o dinant de la seua carmanyola, amarant-se de llum, «eternament joves», qualsevol mentida sembla veritat al sol de l'hivern. En hivern —com escrigué Miquel Pairoli en «Dies de gener» (*Paisatge en flames*)— «el sol pren unes tonalitats més daurades, més belles que a l'estiu. A la canícula desprèn una llum més blanquinosa i esblaimada. És un resplendor que no té la netedat ni la justa mesura d'aquest sol d'hivern, és desenfocada i delirant. En canvi ara té molta finor veure com el sol s'eleva de darrere les Gavarres i va il·luminant el paisatge, els boscos, els camps coberts de la blancor de la gelada. És la llum de color crema, que dona vida a tot, quan neix el dia. Cap al tard, aquesta llum fa com si hagués madurat. Pren una grogor més intensa, més fosca, més rovellada».

En hivern, llegir un llibre a la platja, com ara faig amb els diaris de Pairoli, recolzada sobre els muntanyars o al recer de les pedres d'un espigó, passejar vora mar sense que et moleste la roba, i sentir com els muscles, el clatell i el cap comencen a escalfar-se tímidament... I de sobte traure't el jersei. Quin major plaer que desempallegar-te del jersei vora mar i refilar les sabates sobre l'arena per caminar amb els peus nus quan el sol ja ha agafat força i la humitat de la nit se n'ha anat per unes hores!

El sol de l'hivern em du records de moments precisos, com aquell migdia de gener de fa vint anys que em vaig banyar nua al naixement del riu Carbo. En la memòria em veig, en eixir de l'aigua, tombada sobre unes roques planes i grans, estesa al sol, al sol de l'hivern. No sentia fred ni calor, només una harmonia amb el món com poques vegades he tornat a sentir. M'agradaria trobar un dia la força i l'esma per atrevir-me de nou a submergir-me en aquella aigua gelada i eixugar-me al sol com una sargantana.

Celebre els raigs de l'hivern, esmorzar al sol, fer una pausa per beure un glop en un migdia càlid i hivernal o prendre un cafè durant les vesprades de gener, efímeres i intenses, mentre la llum s'escola i el sol anuncia un *c'est fini!*

I nosaltres, molt més efímers, arrecerats sota el sol de l'hivern, reticents en el desig de viure, perduts en el deler de voler allargar un jorn que, per natura, encara és curt.